

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-04-07

Ärendenummer SMF-2025-00537

Handläggare

Malin Sunnemar

Telefon: 0732 17 88 72

E-post: malin.sunnemar@stadsmiljo.goteborg.se

Yttrande över motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Förslag till beslut

1. Stadsmiljönämnden tillstyrker förslag 1 i motionen utifrån stadsmiljöförvaltningens yttrande.
2. Stadsmiljönämnden avstyrker förslag 2 och 3 i motionen utifrån stadsmiljöförvaltningens yttrande.
3. Stadsmiljönämnden översänder stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunfullmäktige som stadsmiljönämndens eget yttrande.

Sammanfattning

Patrik Höstmad (D) föreslår kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Stadsmiljöförvaltningen bedömer att en förbättrad samordning kring var och varför staden väljer att gå in i en plats- eller områdessamverkan hade varit positivt för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Förutom att utreda lämplig placering av ansvar och funktion så bör även utredningen konkretisera ett förslag på vilket ansvar funktionen bör ha. Förvaltningen föreslår därför att tillstyrka förslag 1 i motionen.

Vidare föreslår förvaltningen att avstyrka förslag 2 och 3 i motionen. Områdessamverkan innebär att staden tillsammans med andra aktörer kraftsamlar. Detta är resurskrävande och för att nå effekt så behövs därför tydlig prioritering i vilka områden, i vilka sammanhang och på vilket sätt stadens förvaltningar går in i en samverkan. Det är viktigt att beslut om att gå in i områdessamverkan är väl grundat i stadens mål samt i arbetet med

kunskapsbaserade lägesbilder. Stadsmiljöförvaltningen erfarenhet idag är att när antalet områdessamverkan blir för många så minskar möjligheten att kraftsamla vilket riskerar att urvattna våra möjligheter att göra skillnad genom områdessamverkan. Förvaltningen bedömer att staden bättre uppnår kraftsamling genom bättre övergripande samordning inom staden i likhet med förslag 1.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Områdessamverkan innebär att parter gemensamt går samman och gör insatser i ett geografiskt avgränsat område. Genom att göra gemensamma insatser synkroniserat och utifrån samma mål kan åtgärder bidra till högre måluppfyllelse än om varje part genomför enskilda insatser. Samtidigt kan områdessamverkan leda till ökade krav på leveranser från kommunen, till exempel avseende servicenivåer, tillståndsgivning och investeringar. Det är därför viktigt att balansera hur och i vilka områdessamverkan staden engagerar sig, i relation till hela det kommunala uppdraget.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Syftet med motionen är att tillsammans med samhällets goda krafter, genom ett mer systematiskt och aktivt arbete med områdessamverkan, skapa ett tryggare och trivsammare Göteborg. Förvaltningens erfarenhet är att områdessamverkan kan vara en bra plattform för att nå det syftet. När kommun, polis, fastighetsägare och andra aktörer går samman med en gemensam målsättning att stärka trygghet och attraktivitet så får det ofta en positiv effekt och är på så vis ett verktyg för förändring i många områden. Samtidigt är områdessamverkan resurskrävande och förvaltningens erfarenhet idag är att när antalet områdessamverkan blir för många, så minskar möjligheten att kraftsamla vilket riskerar att urvattna möjligheten att göra skillnad genom områdessamverkan. Förvaltningens bedömning är därför att fler områdessamverkan nödvändigtvis inte skapar mer effekt. Däremot kan en förbättrad samordning och gemensam prioritering kring vilka områdessamverkan som staden engagerar sig kunna ge betydande effekt på stadens mål om trygghet och jämlika livsvillkor.

Bilagor

1. Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Ärendet

Stadsmiljönämnden har ombetts yttra sig över en motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan. Svaret ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 30 juni.

Beskrivning av ärendet

Motionens förslag

Patrik Höstmad (D) föreslår kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2021–2026 beskriver att alla som lever, verkar eller vistas i staden ska vara trygga och säkra. Enligt motionen är en väl utvecklad områdessamverkan central för att säkerställa just detta. Områdessamverkan innebär att staden, fastighetsägare, polis och andra aktörer går samman i en fristående, icke vinstdrivande organisation för att ta gemensamt ansvar i ett geografiskt område. Syftet är att skapa tydligare villkor och bättre förutsättningar för aktörerna i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

I Göteborg finns flera plats- och områdessamverkan. Enligt motionären har dessa vuxit fram ad hoc vid olika tidpunkter utan någon övergripande styrning från Göteborgs Stad. Det har gjort att samverkansformerna ser olika ut och att stadens engagemang varierar. Det finns därför ett behov av ett utpekat ansvar och en samordnande roll med uppdraget att systematisera och driva utvecklingen av Göteborgs Stads arbete med områdessamverkan.

Förvaltningens bedömning

Stadens systematiska arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utgår från kunskapsbaserade lägesbilder där nuläge, problem samt orsak analyseras. Utifrån analysen identifieras platser och åtgärder. Arbetssättet skapar förutsättningar för att staden lägger rätt resurser på rätt plats. Områdessamverkan är ett av flera sätt att ta sig an prioriterade platser och stadsmiljöförvaltningen deltar i flera olika typer av plats- och områdessamverkan. Förvaltningens erfarenhet är att områdessamverkan där kommun, polis, fastighetsägare och andra aktörer går samma med en gemensam målsättning att stärka trygghet och attraktivitet ofta har en positiv effekt och är ett verktyg för förändring i många områden. Samtidigt är områdessamverkan resurskrävande och innebär ett åtagande för stadsmiljöförvaltningen där området prioriteras. Den prioriteringen måste sättas i relation till utveckling, förvaltning och prioritering kopplat till all allmän plats

inklusive förvaltningens kapacitet att både ekonomiskt och personellt kunna möta upp åtagandena. Med detta som bakgrund gör förvaltningen följande bedömning till motionens förslag.

Förslag 1: Utredda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning

Stadsmiljöförvaltningen bedömer att en förbättrad samordning kring var och varför staden väljer att gå in i en områdessamverkan hade varit positivt för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Förutom att utreda lämplig placering av ansvar och funktion bör utredningen även konkretisera ett förslag på vilket ansvar funktionen bör ha. Stadsmiljöförvaltningen ser att samordningen bör innebära att stadens förvaltningar samlas för att gemensamt, och utifrån stadens mål samt kunskapsbaserade lägesbilder, gör bedömningen om och på vilket sätt staden bör gå in i en områdessamverkan när en sådan initieras.-Genom förbättrad samordning kan staden bli bättre på att prioritera och kan gemensamt kraftsamla i ett område, vilket i förlängningen bör leda till ökad effekt. Det kan också bli lättare för externa parter att samarbeta med staden då intern samverkan och förbättrad samsyn skapar en ökad tydlighet kring vilket syfte och intresse staden har kopplat till den specifika områdessamverkan.

Stadsmiljöförvaltningen tillstyrker därför förslag 1 i motionen utifrån ovan bedömning.

Förslag 2 och 3: Staden ska arbeta för att öka intresset, stödja etablering samt medverka i alla bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan

Områdessamverkan innebär att staden tillsammans med andra aktörer kraftsamlar. Detta är resurskrävande och för att nå effekt så behövs därför tydlig prioritering i vilka områden, i vilka sammanhang och på vilket sätt stadens förvaltningar går in i samverkan. Det är viktigt att beslut om att gå in i områdessamverkan är väl grundat i stadens mål samt arbetet med kunskapsbaserade lägesbilder. Stadsmiljöförvaltningens erfarenhet idag är att när antalet områdessamverkan blir för många, minskar möjligheten att kraftsamla, vilket riskerar att urvattna våra möjligheter att göra skillnad i den specifika områdessamverkan.

En annan risk med att inte prioritera i vilka initiativ staden medverkar i är att områden där det inte finns externa parter,-men där behovet av brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ändå är stort, kan komma att nedprioriteras, i och med att stadens resurser i högre omfattning allokteras till externa initiativ. Stadsmiljöförvaltningen avstyrker därför förslag 2 och 3 i motionen med motiveringen att för ökad effekt av stadens medverkan i områdessamverkan så krävs prioritering och kraftsamling. Det anser förvaltningen att staden bäst uppnår genom bättre övergripande samordning internt i likhet med förslag 1.

Gunilla Åkerström
Avdelningschef Utemiljöer och stadsliv

Anders Ramsby
Förvaltningsdirektör